

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z BIOLOGII

NA PODSTAWIE PROGRAMU NAUCZANIA BIOLOGII DLA II ETAPU EDUKACYJNEGO

KLASY 5-8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Autor: Ewa Jastrzębska, Ewa Pyłka-Gutowska

Klasa 6

Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
<ul style="list-style-type: none">• podaje przykłady zwierząt żyjących w różnych środowiskach	<ul style="list-style-type: none">• wymienia charakterystyczne cechy zwierząt	<ul style="list-style-type: none">• wymienia główne grupy bezkręgowców i kręgowców	<ul style="list-style-type: none">• przedstawia najważniejsze cechy bezkręgowców i kręgowców• określa tryb życia wybranych przedstawicieli zwierząt	<ul style="list-style-type: none">• wykazuje związek symetrii ciała z trybem życia zwierząt
<ul style="list-style-type: none">• określa, co to jest tkanka• klasyfikuje tkanki zwierzęce• określa funkcje tkanki nabłonkowej i łącznej	<ul style="list-style-type: none">• przedstawia budowę tkanki nabłonkowej i łącznej• dokonuje obserwacji mikroskopowej tkanki nabłonkowej lub łącznej	<ul style="list-style-type: none">• wskazuje w budowie tkanki nabłonkowej i tkanek łącznych cechy adaptacyjne do pełnienia określonych funkcji	<ul style="list-style-type: none">• rozpoznaje tkankę nabłonkową, chrzęstną, kostną i krew	<ul style="list-style-type: none">• porównuje tkankę nabłonkową i łączną pod względem budowy, funkcji i położenia w organizmach zwierzęcych
<ul style="list-style-type: none">• wymienia rodzaje tkanki mięśniowej i podaje ich funkcje• określa rolę tkanki nerwowej	<ul style="list-style-type: none">• przedstawia budowę neuronu• dokonuje obserwacji mikroskopowej tkanki mięśniowej lub nerwowej	<ul style="list-style-type: none">• wykazuje związek budowy tkanki mięśniowej z funkcją• wskazuje cechy adaptacyjne w budowie tkanki nerwowej do pełnionych funkcji	<ul style="list-style-type: none">• rozpoznaje tkanki mięśniowe i tkankę nerwową	<ul style="list-style-type: none">• porównuje tkankę mięśniową i nerwową pod względem budowy, funkcji i położenia w organizmach zwierzęcych
<ul style="list-style-type: none">• przedstawia środowiska i tryb życia parzydełkowców• wymienia cechy umożliwiające	<ul style="list-style-type: none">• przedstawia znaczenie parzydełkowców w przyrodzie i dla człowieka	<ul style="list-style-type: none">• porównuje budowę i tryb życia polipa i meduzy• identyfikuje nieznanego organizm	<ul style="list-style-type: none">• określa sposoby rozmnażania się polipa oraz meduzy	<ul style="list-style-type: none">• krótko charakteryzuje stułbiopławy, krążkopławy i koralowce

Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
zaklasyfikowanie organizmu do parzydełkowców		jako przedstawiciela parzydełkowców na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt		
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowiska i tryb życia płazińców • wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do płazińców 	<ul style="list-style-type: none"> • określa sposoby zarażenia się tasiemcem uzbrojonym i nieuzbrojonym oraz zasady profilaktyki • przedstawia znaczenie płazińców w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje przystosowania tasiemca uzbrojonego i nieuzbrojonego do pasożytniczego trybu życia • identyfikuje nieznaną organizm jako przedstawiciela płazińców na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo stosuje określenia: żywiciel ostateczny, żywiciel pośredni, larwa 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę, środowisko oraz tryb życia płazińców i parzydełkowców
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowiska i tryb życia nicieni • wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do nicieni 	<ul style="list-style-type: none"> • określa sposoby zarażenia się glistą, owsikiem i włośniem oraz zasady profilaktyki • przedstawia znaczenie nicieni w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nieznaną organizm jako przedstawiciela nicieni na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • określa miejsce bytowania nicieni pasożytniczych (glista, owsik, włośień) w organizmie człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę, środowisko i tryb życia nicieni i płazińców
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowiska i tryb życia pierścienic • określa znaczenie pierścienic w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje główne cechy budowy zewnętrznej pierścienic • podaje różnice w budowie zewnętrznej dżdżownicy, pijawki i nereidy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnorodność w typie pierścienic mimo podobieństw w budowie zewnętrznej • klasyfikuje nieznaną organizm jako przedstawiciela pierścienic na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • określa związek między zaobserwowanymi różnicami w budowie pierścienic a środowiskiem i trybem życia 	<ul style="list-style-type: none"> • planuje doświadczenie, w którym można udowodnić wpływ dżdżownic na mieszanie gleby
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowiska i tryb życia stawonogów • określa znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje główne cechy budowy zewnętrznej stawonogów • wskazuje cechy umożliwiające skorupiakom opanowanie środowiska wodnego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej skorupiaków • rozpoznaje stawonoga na podstawie cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe skorupiaków: poruszanie się, odżywanie się, oddychanie, rozmnażanie się • klasyfikuje nieznaną organizm jako przedstawiciela skorupiaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy 	<ul style="list-style-type: none"> • określa związek między zaobserwowanymi różnicami w budowie skorupiaków ze środowiskiem i trybem życia

Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
			zewnątrznej	
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowiska i tryb życia owadów • określa znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka (owady pożyteczne i owady szkodniki) 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy umożliwiające owadom opanowanie środowiska lądowego oraz aktywny lot 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy aparatów gębowych oraz odnoży owadów w odniesieniu do trybu życia i rodzaju pobieranego pokarmu • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela owadów na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe owadów: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się • porównuje dwa typy rozwoju złożonego – z przeobrażeniem zupełnym i niezupełnym 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę zewnętrzną oraz czynności życiowe owadów i skorupiaków
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowisko i tryb życia pajęczaków • określa znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje wspólne cechy budowy zewnętrznej pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej pajęczaków • przedstawia zdolność większości pajęczaków do wysnuwania nici i określa zastosowania tych nici 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe pajęczaków z uwzględnieniem odżywiania się, oddychania, rozmnażania się. • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela pajęczaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę zewnętrzną oraz czynności życiowe pajęczaków, owadów i skorupiaków
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnorodność środowisk zamieszkiwanych przez mięczaki • określa tryb życia ślimaków • przedstawia znaczenie ślimaków w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje główne cechy budowy zewnętrznej mięczaków • przedstawia wspólne cechy budowy zewnętrznej ślimaków • wymienia cechy umożliwiające mięczakom opanowanie środowiska wodnego 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ślimaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe ślimaków: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej ślimaków, uwzględnia kształt nogi oraz obecność muszli
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowisko i tryb życia małży i głowonogów • określa znaczenie małży i głowonogów dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia budowę zewnętrzną małży i głowonogów • wymienia cechy budowy zewnętrznej umożliwiające małżom i głowonogom przystosowanie do życia w środowisku wodnym 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy głowonogów, uwzględnia liczbę ramion • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela małży lub głowonogów na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe małży i głowonogów: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę zewnętrzną i czynności życiowe małży, głowonogów oraz ślimaków • wymienia cechy ułatwiające głowonogom aktywne polowanie

Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> wymienia gromady zwierząt zaliczanych do kręgowców określa środowisko życia ryb opisuje budowę zewnętrzną ryby 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia charakterystyczne cechy kręgowców podaje przykłady ryb kostnoszkieletowych i chrzęstnoszkieletowych oraz wskazuje różnicę w ich budowie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to jest zmiennocieplność i określa ryby jako zwierzęta zmiennocieplne przedstawia wspólne cechy ryb 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia przynależność ryb do kręgowców wskazuje przystosowania ryb pod względem budowy i czynności życiowych do życia w wodzie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcjonowanie pęcherza pławnego i skrzelii
<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposób rozmnażania się i rozwój ryb opisuje znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady gatunków ryb chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność ryb 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność budowy zewnętrznej ryb związanej z trybem życia 	<ul style="list-style-type: none"> podaje różnice między jajorodnością a jajożyworodnością wykazuje na wybranych przykładach różnorodność i jedność ryb w obrębie gromady
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowiska życia płazów opisuje budowę zewnętrzną i tryb życia płazów 	<ul style="list-style-type: none"> określa płazy jako zwierzęta zmiennocieplne podaje przykłady płazów ogoniastych i bezogonowych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wspólne cechy płazów 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek budowy i czynności życiowych płazów ze środowiskiem wodno-lądowym 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wpływ zmiennocieplności na zasięg występowania płazów
<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposób rozmnażania się płazów opisuje znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady gatunków płazów chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje etapy rozwoju płazów na przykładzie żaby podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność płazów 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje na wybranych przykładach różnorodność płazów pod względem budowy zewnętrznej i trybu życia 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje budowę zewnętrzną i tryb życia kijanki oraz postaci dorosłej żaby

Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowiska życia gadów określa gady jako zwierzęta zmiennocieplne 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę gadów na przykładzie jaszczurki 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wspólne cechy gadów wskazuje przystosowania gadów pod względem budowy i czynności życiowych do życia na lądzie 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wpływ zmiennocieplności na zasięg występowania gadów wymienia narządy zmysłów gadów i określa ich znaczenie w życiu na lądzie 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek budowy i czynności życiowych gadów z życiem na lądzie
<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposób rozmnażania się i rozwoju gadów opisuje znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> określa gady jako owodniowce wyjaśnia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka podaje przykłady gatunków gadów chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność gadów 	<ul style="list-style-type: none"> podaje funkcje poszczególnych błon płodowych w rozwoju gadów wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność gadów pod względem budowy zewnętrznej i trybu życia 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że wytworzenie błon płodowych uniezależnia rozwój gadów od środowiska wodnego
<ul style="list-style-type: none"> przedstawia różnorodność środowisk życia ptaków wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do ptaków rozpoznaje przedstawicieli ptaków wśród innych zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ptaków na podstawie obecności charakterystycznych cech tej grupy zwierząt opisuje budowę i rolę pióra konturowego określa, co to jest stałocieplność 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przystosowania ptaków do lotu porównuje pióro konturowe z puchowym pod względem budowy i funkcji przetawia charakterystyczne cechy ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> określa znaczenie stałocieplności w opanowaniu przez ptaki różnych rejonów kuli ziemskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek budowy ptaka z przystosowaniem do lotu
<ul style="list-style-type: none"> określa typ zapłodnienia i formę rozrodu ptaków odróżnia gniazdówki od zagniazdowników 	<ul style="list-style-type: none"> określa, na czym polega jajorodność rozpoznaje elementy budowy jaja podaje przykłady zachowań ptaków w okresie godowym 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę elementów budowy jaja w rozwoju zarodka 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego ptaki zaliczamy do owodniowców 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę błon płodowych w rozwoju ptaków
<ul style="list-style-type: none"> określa znaczenie ptaków w środowisku i dla człowieka rozpoznaje pospolite ptaki w 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady ptaków chronionych w Polsce oraz uzasadnia potrzebę ich ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek między budową dzioba a rodzajem pobieranego pokarmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przystosowania ptaków w budowie zewnętrznej do różnych środowisk i trybu 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, na wybranych przez siebie przykładach, różnorodność i jedność ptaków w obrębie

Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
najbliższej okolicy • określa różnorodność ptaków pod względem rozmiarów i upierzenia	• rozpoznaje pospolite ptaki żyjące w Polsce • przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ptaków	• przyporządkowuje ptaki do grzebieniowych, bezgrzebieniowych i pingwinów	życia	gromady
• przedstawia różnorodność środowisk życia ssaków • wymienia cechy w budowie zewnętrznej umożliwiające zakwalifikowanie organizmu do ssaków • rozpoznaje przedstawicieli ssaków wśród innych grup zwierząt	• identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ssaków na podstawie obecności charakterystycznych cech • wyróżnia różne rodzaje zębów ssaków i określa ich rolę	• określa znaczenie skóry i jej wytworów w życiu ssaka • przedstawia charakterystyczne cechy ssaków	• wyjaśnia znaczenie stałocieplności w opanowaniu przez ssaki różnych rejonów kuli ziemskiej	• wskazuje przystosowania ssaka w budowie do środowiska lądowego
• wyjaśnia, co to znaczy, że ssaki są żyworodne • podaje przykłady ssaków łożyskowych, torbaczy i stekowców	• odróżnia ssaki łożyskowe od stekowców i torbaczy	• przedstawia sposób rozmnażania się i rozwój ssaków łożyskowych	• określa rolę łożyska w rozwoju zarodkowym ssaków	• porównuje rozwój zarodkowy ssaków łożyskowych, stekowców i torbaczy
• przedstawia znaczenie ssaków w środowisku oraz dla człowieka • rozpoznaje pospolite ssaki z najbliższej okolicy	• wymienia przykłady gatunków ssaków chronionych w Polsce oraz uzasadnia potrzebę ich ochrony • rozpoznaje pospolite ssaki żyjące w Polsce • przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ssaków	• wykazuje związek budowy uzębienia ssaków ze sposobem odżywiania się i trybem życia	• wskazuje przystosowania ssaków w budowie zewnętrznej do różnych środowisk i trybu życia	• wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność i jedność ssaków w obrębie gromady

Źródło: WSiP